

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
5 Уж бр. 3/2024
Дана 18.01.2024 године
Ул. Савска бр. 17 а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Маријане Николић Милосављевић, председника већа, Милоша Лабудовића и Љиљане Вучинић, чланова већа, са судијским помоћником Тијаном Милошевић, као записничарем, одлучујући о жалби Н.С. из Београда, због недоношења одлуке по приговору, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 18.01.2024. године, у 11:15 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ УСВАЈА** и решава:

ОДБАЦУЈЕ СЕ предлог за враћање у пређашње стање, **КАО НЕДОЗВОЉЕН.**

ОДБАЦУЈЕ СЕ приговор, **КАО НЕБЛАГОВРЕМЕН.**

Образложење

Бирач Н.С. је поднела Вишем суду у Београду дана 15.01.2024. године у 20:15 часова преко Градске изборне комисије и непосредно Вишем суду у Београду дана 16.01.2024. године у 12:55 часова, жалбу због неодлучивања о предлогу за враћање у пређашње стање и приговору против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-3/24 од 03.01.2024. године, заведеним у Градској изборној комисији под бројем 02-013-18/24 и 02-013-18-1/24, поднетих 12.01.2024. године у 19:25 часова.

У жалби се наводи да је 03.01.2024. године у 18:35:22 часова на веб-презентацији Републичке изборне комисије објављен укупни извештај о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-2/24 од 03.01.2024. године, који је донела Градска изборна комисија и да је рок за изјављивање приговора почео да тече 03.01.2024. године у 18:35:22 часова и трајао до 06.01.2024. године у 18:35:22 часова. Затим је навела да је Градској изборној комисији поднела предлог за враћање у пређашње стање и приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града

Београда, да је пропустила рок за предузимање правне радње у изборном поступку – подношење приговора против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда, а због здравствене спречености и да је уз предлог за враћање у пређашње стање приложила оригиналну медицинску документацију која потврђује наводе о њеној здравственој спречености да раније поднесе приговор чиме је испуњен захтев из чл. 82 ст. 4 Закона о управном поступку који се односи на навођење чињеница које су довеле до пропуштања и њихове вероватности, а да је у складу са чл. 82 ст. 6 истог закона уз предлог за враћање у пређашње стање приложен и приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда, те да је Градска изборна комисија била дужна да о приговору одлучи у року од 72 часа од пријема и да одлуку објави на веб-презентацији најкасније до 15.01.2024. године у 19:25 часова, што није учинила, нити је до истека овог рока објављен приговор на веб-презентацији у складу са одредбама чл. 83 и чл. 88 Закона о локалним изборима. Због свега наведеног, предлаже да Виши суд у Београду донесе пресуду којом усваја ову жалбу и налаже Градској изборној комисији да донесе одлуку о предлогу за враћање у пређашње стање и приговору против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда, које је поднела 12.01.2024. године у 19:25 часова, односно пресуду којом усваја ову жалбу, одобрава враћање у пређашње стање по предлогу и усваја приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда.

Градска изборна комисија је дана 16.01.2024. године у 08:48 часова Вишем суду у Београду доставила списе предмета, уз одговор на жалбу.

Одговором на жалбу оспорени су наводи жалбе и предложено да се жалба одбаци као недозвољена или одбије као неоснована, сматрајући да предлог за враћање у пређашње стање није дозвољен у изборном поступку, због чега о истом није одлучено, а да протек рока за подношење приговора представља губитак права да се предузму одређене радње у изборном процесу, те да и подносилац жалбе наводи у поднетој жалби да је рок за изјављивање приговора почео да тече 03.01.2024. године у 18:35:22 часова и да је трајао до 06.01.2024. године у 18:35:22. часова, што указује да од тог тренутка право на подношење приговора више није било могуће.

Одлучујући о поднетој жалби сходно одредби чл. 86 ст. 2 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/2022), суд је нашао да је према одредби чл. 85 ст. 2 Закона о локалним изборима жалба благовремена, дозвољена и поднета од овлашћеног лица.

Према стању у списима произлази да је подносилац ове жалбе Н.С. дана 12.01.2024. године у 19:25 часова Градској изборној комисији поднела предлог за враћање у пређашње стање који је заведен под бр. 02-013-18/24. У овом предлогу позвала се на одредбу чл. 82 Закона о општем управном поступку у вези са чл. 8 ст. 2 Закона о локалним изборима, а поднела га је због пропуштања рока за предузимање радње до чега је дошло из оправданог разлога. Навела је да је рок за подношење приговора против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда пропустила из здравствених разлога, о чему је уз поднети предлог доставила лекарску

документацију. Уз предлог за враћање у пређашње стање поднела је и приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда, у својству подносиоца приговора, који је изјавила Градској изборној комисији дана 12.01.2024. године у 19:25 часова, који је заведен под бр. 02-013-18-1/2024, а против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-2/24 од 03.01.2024. године објављеног на веб-презентацији Републичке изборне комисије 03.01.2024. године у 18:35:22 часова због неправилне примене закона и непотупно утврђеног чињеничног стања.

Увидом у веб-презентацију Републичке изборне комисије, утврђено је да је укупни извештај о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-2/24 објављен на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 03.01.2024. године у 18:35:22 часова.

Одредбом чл. 8 ст. 2 Закона о локалним изборима прописано је да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују на одлучивање о приговору.

Одредбом чл. 59 ст. 6 Закона о локалним изборима прописано је да против укупног извештаја о резултатима локалних избора подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Одредбом чл. 79 Закона о локалним изборима прописано је да су правна средства у спровођењу локалних избора приговор и жалба.

Одредбом чл. 83 ст. 2 Закона о локалним изборима прописано је да о приговору одлучује изборна комисија. Ставом 2 овог члана прописано је да је изборна комисија дужна да у року од 72 часа од пријема приговора донесе и објави решење о приговору.

Одредбом чл. 85 ст. 1 Закона о локалним изборима прописано је да против решења изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији. Ставом 2 прописано је да се жалба због тога што у прописаном року није донета одлука о приговору може поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о приговору.

Одредбом чл. 87 ст. 1 Закона о локалним изборима прописано је да ако виши суд усвоји жалбу, он поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора. Ставом 2 прописано је да кад нађе да одлуку против које је поднета жалба треба поништити, виши суд може мериторно одлучити ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, суд налази да је жалба основана, јер Градска изборна комисија, иако дужна, у смислу одредбе чл. 83 Закона о локалним изборима, није донела одлуку о приговору подносиоца у законском року, нити до одлучивања суда по поднетој жалби, па је суд на основу одредбе чл. 87 ст. 1 Закона о локалним изборима усвојио жалбу.

Како се у конкретном случају ради о пружању заштите права у изборном поступку према Закону о локалним изборима, а налазећи да природа ствари то дозвољава и да утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то, суд је мериторно решио о приговору поднетом Градској изборној комисији.

С обзиром да је подносилац жалбе поднела предлог за враћање у пређашње стање и приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-2/24 од 03.01.2024. године, објављеног на веб-презентацији Републичке изборне комисије 03.01.2024. године у 18:35 часова, а о коме је надлежни орган пропустио да одлучи, суд је пре свега ценио предлог за враћање у пређашње стање због пропуштања рока за подношење приговора, па је нашао да је овај предлог недозвољен. Ово због тога што је начин спровођења локалних избора прописан Законом о локалним изборима, који у својим одредбама изричито прописује радње и рокове у којима су органи за спровођење избора дужни да те радње спроведу, укључујући и законом изричито прописане рокове за подношење прописаних правних средстава. Закон о локалним изборима не прописује правни институт враћање у пређашње стање због пропуштеног рока за подношење приговора. Закон о општем управном поступку уређује у одредбама чланова 82 и 83 враћање у пређашње стање. Међутим, наведени закон се сходно примењује у изборном спору у складу са чл. 8 ст. 2 Закона о локалним изборима и то приликом одлучивања о приговору, али сходна примена одредаба закона подразумева само примену одредаба тог закона које одговарају природи правне ствари о којој се одлучује и природи самог поступка. По оцени суда, имајући у виду начин спровођења избора, уређен Законом о локалним изборима, а посебно прописане рокове за вршење изборних радњи у изборном поступку, сходна примена одредаба Закона о општем управном поступку које се односе на институт враћања у пређашње стање није примерена правној природи изборног поступка. Из ових разлога, суд је предлог за враћање у пређашње стање због пропуштања рока за подношење приговора одбацио као недозвољен ставом два диспозитива ове пресуде.

Како је предлог за враћање у пређашње стање недопуштен, суд је ценио поднети приговор против укупног извештаја о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда, па је нашао да је приговор неблаговремен. Наиме, укупни извештај о резултатима избора за одборнике Скупштине града Београда 02 бр. 013-2/24 објављен је на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 03.01.2024. године у 18:35:22 часова, а како је приговор изјављен дана 12.01.2024. године у 19:25 часова, поднет је по протеклу рока из чл. 59 ст. 6 Закона о локалним изборима, па је применом одредбе чл. 167

ст. 1 Закона о општем управном поступку, а у вези са одредбом чл. 8 Закона о локалним изборима, приговор одбачен као неблаговремен ставом три диспозитива ове пресуде.

Имајући у виду наведено, применом одредбе чл. 40 ст. 1 и ст. 2 Закона о управним споровима, а на основу чл. 8 Закона о локалним изборима и одредбе чл. 87 ст. 2 Закона о локалним изборима, одлучено је као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ дана 18.01.2024. године

у 11:15 часова, 5 Уж 3/2024

Записничар
Тијана Милошевић с.р.

Председник већа-судија
Маријана Николић Милосављевић с.р.

За тачност отправака:
Управитељ писарнице
Весна Обрадовић

Д-на:
Градској изборној комисији, уз списе